

PREAFERICITUL PATRIARH AL IERUSALIMULUI SLUJEȘTE SFÂNTA LITURGHIE ÎN BISERICA SFÂNTULUI MOISE ETIOPIANUL DIN SAMARIA

Duminică, 7/20 octombrie 2019, Preafericitul Părinte al nostru Teofil, Patriarhul Ierusalimului, a condus Sfânta Liturghie în vechea Biserică a Sfântului Moise Etioptianul a Comunității Rafidia din Neapoli Samaria, nu departe de Fântâna lui Iacov unde Domnul a vorbit cu femeia samarineancă.

Sinaxarul Bisericii mărturisește despre Sfântul Moise Etioptianul că a trăit în Etiopia în secolul al IV-lea, a fost mai înainte căpetenie de tâlhari și, mișcat de o întâmplare, a venit la pocăință, s-a botezat, a primit schima monahală, a înființat o Mănăstire și i-a călăuzit pe mulți –dintre care unii i-au fost tovarăși tâlhari – spre viața în Hristos și spre mântuire, săvârșindu-se la vârsta de șaptezeci de ani.

Sfânta Liturghie s-a slujit cu ocazia restaurării Bisericii subvenționate de către Statul palestinian. din cadrul căruia unii reprezentanți au fost prezenți: domnul Ramzi Huri, Președinte Epitropiei bisericești palestinienne pentru probleme creștine, Secretarul lui, domnul Hananie Amire, reprezentanți ai prefectului regiunii, Ambasadorul Palestinei la Vatican, domnul Issa Kasisie, și alți reprezentanți ai primăriei și ai statului.

Împreună cu Preafericitul au slujit ÎPS Mitropolit al Nazaretului, Chiriac, ÎPS Aristarh, Arhiepiscop al Costantinei și Secretar General, Egumenul Rafidiei, Arhimandritul Leontie, Egumenul Mănăstirii Fântânii lui Iacov Arhimandritul Iustin,

Arhimandritul Porfirie, reprezentantul Patriarhiei în Emiratele Arabe, părintele Issa Musleh, alți preoți și Arhidiaconul Marcu. A cântat Lampadarul Bisericii Învierii domnul Vasilios Goțopulos în limba greacă și corul Comunității Rafidiei în limba arabă. Au luat parte la rugăciune membrii Comunității Rafidiei. Preafericitul a oferit Bisericii o icoană a Maicii Domnului și Arhimandritului Leontie o cruce.

Către această mulțime a credincioșilor Preafericitul a rostit această cuvântare în limba greacă:

„Domnul nu întârzie cu făgăduința Sa, după cum socotesc unii că e întârziere, ci îndelung rabdă pentru noi, nevrând să piară cineva, ci toți să vină la pocăință” (2 Petru 3, 9), propovăduiește Apostolul Petru.

Iubiți frați în Hristos,

Credincioși Creștini,

Binecuvântat este Domnul Dumnezeuul nostru Care ne-a adus în frumosul nostru oraș Rafidia ca să prăznuim pomenirea Cuviosului Părintelui nostru Moise Etiopianul în această veche Biserică închinată lui și de curând restaurată.

Acest fericit Moise se trăgea din Etiopia și a trăit în secolul al IV-lea. Rob fiind, a fost izgonit de stăpânul său pentru faptele lui și pentru purtarea rea. De atunci s-a dedat unei vieți desfrânate și nelegiuite. A devenit căpetenia unei cete de tâlhari și era renumit pentru tâlhăriile lui.

Într-o zi, pe neașteptate, a venit la pocăință și s-a retras la o Mănăstire aflată într-un loc pustiu al Arabiei, după cum menționează Sfântul Paladie Episcopul Elenupolei în istoria lui: „O astfel de căpetenie de tâlhari, umilindu-se de oarecare întâmplare, s-a dus la Mănăstire și astfel a purces la lucrarea pocăinței”. În Mănăstire a fost încercat de cumplite ispite, drept pentru care, pentru a le birui, a

înmulțit postul, rugăciunile, privegherile și celelalte chipuri ale pocăinței. Mulți ucenici ai săi, cândva tovarăși ai lui la lucrarea păcatelor, l-au urmat în această viață de nevoință în pustie. Cuviosul Moise a adormit la vârsta de 75 de ani la sfârșitul secolului al IV-lea, în anul 400 d.Hr., ucis de barbari. Aceasta s-a întâmplat ca să se împlinească cuvântul Stăpânului Hristos: „Toți cei care scot sabia de sabie vor pieri” (Matei 26, 52).

Sfânta noastră Biserică cinstește în mod special pomenirea lui pentru că el a ascultat de cuvintele lui Hristos Care spune: „Pe cel care vine la Mine nu-l voi scoate afară” (Ioan 6,37) și: „Nu am venit să chem pe cei dreapți, ci pe păcătoși la pocăință” (Matei 9, 13). Aceste cuvinte ale Domnului din Evanghelie arată că puterea pocăinței este atât de mare încât îl călăuzește pe omul care se pocăiește la lumina și adevărul Domnului și Dumnezeului nostru, după cum grăiește și Psalmistul: „Trimite lumina Ta și adevărul Tău; acestea m-au povățuit și m-au condus la muntele cel sfânt al Tău și la locașurile Tale. Și voi intra la jertfelnicul lui Dumnezeu” (Psalmul 42, 3-4). Tâlcuind aceste cuvinte din Psaltire, Teodorit din Cir spune: „A numit locașuri ale lui Dumnezeu Biserica, munte sfânt Ierusalimul, lumină și adevăr arătarea dreaptă și mântuitoare [a Mântuitorului nostru Iisus Hristos]”.

Cu adevărat, iubiții mei frați, Cuviosul Părintele nostru Moise nu numai că s-a pocăit, călăuzit fiind la lumina și adevărul lui Hristos, dar a devenit și preot, slujind sfântului Jertfelnic al lui Dumnezeu. Aceasta arată adâncul și lărgimea pocăinței care izvorăște din nespusa iubire de oameni a lui Dumnezeu „Care voiește ca toți oameni să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină” (1 Timotei 2, 4). Iată deci de ce dumnezeiescul Pavel spune: „Dumnezeu a dat pocăința spre viață” (Fapte 11, 18).

Cu alte cuvinte, Dumnezeu nu primește doar, din negrăita Sa iubire de oameni, pocăința păcătosului, ci, prin puterea

harului Său, lucrează pocăința în cel ce se pocăiește. Acest Dumnezeu transformă inimile de piatră în inimi de carne. Acesta scoală conștiințele adormite, strigând: „Deșteaptă-te, cel ce dormi și te scoală din morți și te va lumina Hristos” (Efeseni 5, 14). Acest Dumnezeu scoală voința omului ca să ceară milă Lui. Pocăința este un dar al lui Dumnezeu pe care omul trebuie să-l primească potrivit cu libera sa voie și alegere, așa cum o subliniază Sfântul Ioan Scărarul: „Pocăința este înțelegere cu Dumnezeu în vederea unei noi vieți”.

Aceasta a făcut întocmai și Sfântul Moise, după cum spune în scrierea sa Cuviosul Zosima: „Oare nu a fost Avva Moise cea mai mare căpetenie de tâlhari, oare nu a făcut mii de fărădelegi? Încât a fost izgonit datorită purtării sale rele. Și totuși, pentru că a avut hotărâre puternică și fierbinte, vedem toți la ce măsură a ajuns, încât s-a numărat între robii aleși ai lui Dumnezeu”.

Cu adevărat, inima Cuviosului Părintelui nostru Moise s-a arătat lăcaș curat al Sfântului Duh, după cum spune și imnograful: „Fiind inima ta strălucită cu vedeniile și cu faptele, Părinte preafericite, lăcaș curat al Duhului te-ai arătat”. Toate acestea le-a izbândit pe de o parte cu ajutorul harului dumnezeiesc, pe de altă parte prin buna sa intenție, adică prin libera sa alegere și hotărâre.

Să ascultăm ce spune marele Părinte al Bisericii Grigorie al Nissei despre înțelesul „intenției”: „Intenția este ceva nesubjugat și de sine stătător, care ține de libertatea cugetului”. Aceasta înseamnă că Dumnezeu niciodată nu poate fi considerat pricină a răului și, prin urmare, a păcatului personal al omului. Nu ne ispitește Dumnezeu, ci, dimpotrivă, este izvorul a tot binele și al darurilor desăvârșite, după cum învață Sfântul Apostol Iacov Fratele Domnului: „Nimeni să nu zică, atunci când este ispitit: De la Dumnezeu sunt ispitit, pentru că Dumnezeu nu este ispitit de rele și El însuși nu ispitește pe nimeni. Fiecare este ispitit când este tras și momit de însăși pofta sa” (Iacov, 1, 13-14).

Cuviosul Părintele nostru Moise ne este dat de către Sfânta noastră Biserică nu numai ca pildă de pocăință, ci și ca pildă de putere a voinței, adică a dorinței de a birui păcatele și a înfrâna patimile, prin armele postului și rugăciunii, dar și prin mutarea cugetului nostru la cele mai presus de minte și de cuvânt.

Pe cel ce s-a numărat în rândul Sfinților să-l rugăm ca, împreună cu Preabinecuvântata Stăpâna noastră Născătoarea de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria să mijlocească la Hristos Dumnezeul și Mântuitorul nostru ca să ne dăruiască mare milă și înnoirea sufletelor și a trupurilor noastre. Amin.

Din fața acestui sfânt Altar, vrem să exprimăm caldele noastre mulțumiri cele din inimă către toți cei care au lucrat la restaurarea acestei străvechi biserici a Cuviosului Moise Etioopianul, mai ales domnului președinte al Epitropiei pentru probleme religioase, domnul Ramzi Khouri, reprezentant al Președintelui Statului palestinian, cel stimat de noi, excelența sa domnul Mahmoud Abbas, urându-i sănătate, ani îndelungați și toată puterea de la Dumnezeu spre a cârmui. Întru mulți ani!

La masa de la amiază, oferită de Egumen și de Consiliul Comunității, Preafericitul a rostit această cuvântare:

„Spune-voi fraților mei numele Tău, în mijlocul Bisericii Te voi lăuda” (Evrei 2, 12; Psalmul 21, 23).

Preastimate domnule Ramzi Khouri, reprezentant al Excelenței sale Președintele Statului palestinian domnul Mahmoud Abbas,

Stimați membri ai Consiliului bisericesc al Comunității Rafidia,

Iubiți Părinți și Frați,

Credincioși Creștini,

Să-L lăudăm pe Domnul Dumnezeuul nostru Care ne-a învrednicit ca, euharistic, să binecuvântăm această Biserică mică, dar străveche, de curând restaurată, a Cuviosului Părintelui nostru Moise Etiopianul.

Restaurarea acestei smerite Biserici nu se referă atât la valoarea ei arhitecturală, cât la mărturia nemincinoasă a moștenirii creștine și apostolice de veacuri și, mai ales, a prezenței ab antiquo a Bisericii lui Hristos celei întâi născute, adică a Patriarhiei Elino-Ortodoxe a Ierusalimului.

Orașul vostru Rafidia, cel atât de frumos și aflat în dezvoltare, are o deosebită însemnătate deoarece se află în cadrul istoric și cultural al regiunii biblice Neapoli, având ca punct de referință Fântâna lui Iacov și locul de obârșie al Sfintei Fotini, femeia samarineancă.

Interesul arătat de guvernul palestinian față de restaurarea și întreținerea monumentelor de artă și, mai ales, a lăcașurilor de rugăciune, fără a face vreo discriminare între comunitățile religioase și confesiunile creștine, constituie o dovadă clară a conviețuirii pașnice dintre comunitățile religioase și a egalității drepturilor lor.

Patriarhia Elino-Ortodoxă a Ierusalimului, rămânând statornică și credincioasă în misiunea ei de Dumnezeu încredințată, continuă lucrarea ei, adică slujirea și paza Sfintelor Locuri, grija pentru credincioșii săi și, mai ales, apărarea regimului religios și cultural al Cetății Vechi a Ierusalimului.

Profităm de acest bun prilej spre a exprima din nou calde mulțumiri din inimă Președintelui Epitropiei Bisericești și stimaților ei membri, Egumenului Mănăstirii Fântânii lui Iacov, Preacuviosului Arhimandrit Iustin, Întâi-stătătorului Bisericii Bunavestire a Născătoarei de Dumnezeu din Rafidia, Arhimandritul Leontie și, mai ales, reprezentantului Președintelui Mahmud-Abbas, domnul Ramzi Khouri, a cărui contribuție este recunoscută fără tăgadă de către toți.

Urăm sănătate și izbândă de la Dumnezeu în lucrarea plăcută Domului pe care o desfășurați în comunitatea dumneavoastră. Întru mulți ani!

Preafericitul a oferit domnului Ramzi Huri o icoană a Maicii Domnului, iar celorlalți reprezentanți palestinieni un tablou al Ierusalimului. În final, Președintele Comunității, domnul Psiara Huri a ținut o cuvântare de mulțumire.

Din partea Secretariatului General

<httpv://youtu.be/a98g0Ytw68Q>